

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theses Theologicae De Peccatis Ignorantiae Et Potissimum Ignorantiae Juris Naturae

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1683?]

VII. Ex Scriptura Sacra ostenditur quod Ignorantia juris naturæ non excuset in totum agentem contrà illud.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40433

est ignorantia eorum quæ attentâ conditione & statu sciri non debent, vel est eorum quæ illo tempore sciri non debent; prius patet in Moniali quæ sine peccato ignorare potest quid jus naturæ conjugatis præcipiat vel prohibeat circa actum conjugii, quid Regibus circa jura regalia, &c. Potest etiam quispiam sine culpa ignorare malitiam quorundam peccatorum impudicitia, si nec pro sui, nec pro aliorum regimine ejusmodi scientia indigeat. Posterior patet in Pastore qui antè eventum casus cujusdam planè extraordinarii sine peccato ignorare potest quidpiam eorum quæ scire tenetur dum hic & nunc secundùm casum istum agere debet. Malè tamen hinc inferes juris naturæ ignorantiam tum generatim solummodò esse peccatum quando jam ex illa agitur: cum ejusmodi res sæpè ante tempus istud scire oportuerit, frequens enim est ut nisi scientia fuerit acquisita antè; moraliter sit impossibilis acquisitu dum jam ex illa agendum est. Ex his facile inferes, in quolibet statu, officio vel conditione posse reperiri qui ob ejusmodi culpabilem ignorantiam continuò perseverant in peccato.

V I I.

Ex Scriptura Sacra ostenditur quod Ignorantia juris naturæ non excuset in totum agentem contra illud.

EX cap. 15. Evangelii secundùm Matth. habemus culpæ reos extitisse qui contra jus naturæ agebant sequendo sententiam Scribarum & Phariseorum eo tempore docentium filios obligationi suæ ergà parentes indigentes satisfacere dicendo Patri vel Matri: *Munus quodcumque est ex me, tibi proderit.* Id est, oblatio quæcumque Deo à me offertur vobis proderit, vel hoc sensu, quidquid ex me vobis prodesse possit, jam tum est Deo in oblationem devotum. Quod populus secundùm illam doctrinam agens non fuerit excusatus, colligitur ex verbis Christi quibus ait: *Cecus si cæco ducatum præstet, ambo in foveam cadunt.* Non fuit ergò populus in ista legis naturæ, præcipientis ut Filii Parentes indigentes alerent, transgressione à culpa imminis, etiam si sibi persuadere se illo in casu non agere contra jus naturæ, quod non difficulter populus credebat, persuasus autoritate Scribarum & Phariseorum, quorum eo tempore sive propter scientiam, sive ob putatitiam probitatem, sive ratione officii (sedebant enim super Cathedram Moyfi) summa erat apud populum Judaicum æstimatio. Accedebat etiam ad dictam persuasionem quod res ipsa ab apparenti in Deum pietate videretur habere aliquam excusationem, quam augere videbatur quod non ageretur de rebus ad salutem animæ, sed solius corporis sustentationem pertinentibus. Ne pluralitate sententiarum S. Scripturæ solitam Thesium angustiam dilatemus, observatum cupimus quod nusquam sive in Veteri, sive in Novo Testamento, vel insinuetur quod aliquis legis naturæ transgressor in totum fuerit à culpa excusatus propter ignorantiam istius legis: ex quo non leve argumentum ducitur quod ejusmodi ignorantia istam transgressionem non excuset; nam si ita foret, cur S. Scriptura id non pronuntiaret apertè vel saltem non insinuaret latenter? Præterea notum est quod naturalis legis istius transgressiones supra modum fuerint à lapsu Adami usquè ad datam legem grassatæ in totum genus humanum: & similiter grassatæ fuerint à legislatione per Moysem factâ usquè ad Christum, in omnes nationes gentium, unicâ, in qua singulariter notus Deus, exceptâ, Judaicâ scilicet. Nec minùs notum quod transgressiones legis naturæ, quæ tantæ ignorantia temporibus contigerunt, multoties à Deo fuerint punite; quòdque non semel ab ejusmodi punitione fuerint exempti qui à talibus transgressionibus per divinam providentiam fuerunt præservati. Per sapientiam præservatus est Noë cum suis à luxuria, & idcirco à generali totius orbis diluvio exemptus. Nullus verò ex omnibus hominibus qui tunc erant legitur à culpa luxuriæ, vel à luxuriæ generali supplicio fuisse præservatus aut exemptus propter

propter ignorantiam. Per sapientiam rursus Lot immunis fuit à luxuria contra naturam : & propterea sapientia eum utpotè *justum à percuntibus impiis liberavit fugientem, descendente igne in Pentapolim*. Cur hic iterum nullus ex quinque civitatum incolis pronuntiatur liberatus à culpa, ac proinde etiam à poena propter ignorantiam, si verum est quod illa quandoque possit juris naturalis transgressiones ab omni culpa reddere excusabiles? *Per sapientiam sanati sunt quicumque Deo placuerunt eo tempore in natione Judaica, dum Chanaanai, Amorrhai &c. polluti sunt in abominationibus suis, quas veluti legitima, sive lege sancita custodierunt, & idcirco Deo jubente exterminati sunt*. Nullus hic rursus legitur inter istos habitatores terræ Chanaan fuisse in istis abominationibus excusatus à peccato formali, sive culpâ propter ignorantiam, etiam si eas non solum veluti licitas, sed etiam veluti lege præceptas exercuerint Gentiles culpâ Apostolus his verbis : *Hoc igitur dico & testificor in Domino, ut jam non ambuletis sicut & gentes ambulant in vanitate sensus sui, tenebris obscuratum habentes intellectum, alienati à vita Dei per ignorantiam quæ est in illis propter cecitatem cordis ipsorum*. Nullos hic iterum videmus exceptos in tanto Gentilium numero qui à lapsu Adami usque ad tempus Evangelii per quatuor annorum millia extiterunt; non levi iterum argumento quod ignorantia ex tanto hominum numero nullum à culpa in legis naturalis transgressione excusaverit.

V I I I.

Augustini sententia est quod Ignorantia juris naturæ non excuset in totum agentem contra illud.

EX S. Augustino variæ assignantur sententiæ ad probandum quod ignorantia juris naturæ nunquam in totum excuset agentem contra illud. Nos brevitaris causa tres solum assignabimus, easque indefinitas & generales, ut ex illis pateat quod hic S. Doctor non tantum de ignorantia primorum juris naturæ principiorum, aut conclusionum quæ inde evidenter deducuntur, loquatur; sed generatim de ignorantia omnium illorum quæ sunt contra jus naturæ: nulla enim quantumvis abstrusa excipit, dum lib. 1. operis imperfecti cap. 106. sine ulla limitatione pronuntiat: *Necessè est ut peccet à quo ignoratur justitia. Justitiam intellige prohibentem quod agis is qui peccat*. Siquidem Augustinus addit: *nunquid idèd cum justitiam cognoverit, non sunt remittenda ei peccata quæ ignorantia necessitate commisit?* Similem in modum rursus per indefinitam ac generalem sententiam, quæ omnem juris naturæ ignorantiam comprehendat, epist. 154. dicit: *Si quis bonum putaverit esse quod malum est, hoc putando utique peccat: & ea sunt omnia peccata ignorantia, quando quisque bene fieri putat quod malè fit*. Notandum ex dictis sententiis connectaneum non esse quod ignorantia justitiæ, aut error quò bonum putatur esse quod malum est, semper sit peccatum; sed quod ipse ignorans justitiam, item quod ipse errans peccet, quatenus nimirum ab errante malè fit quod benè fieri putat, id est, quatenus ab ipso mala actio exercetur quam putat esse bonam. Pariter intelligendus S. Augustinus de illo quem dicit ignorare justitiam, non quod necessum sit ut peccet semper per ipsam ignorantiam justitiæ, sed quod peccet in iis quæ ignorantia necessitate commisit, id est, quod peccet per actiones quas ex ignorantia justitiæ commisit. Dum lib. 1. retract. cap. 15. Augustinus de peccato ignorantia asserit: *Quod sit voluntarium voluntate facti, non voluntate peccati*, subjungit: *quod tamen factum peccatum fuit*. Peccatum fuisse probat rursus per indefinitam ac generalem sententiam. Dicit enim: *Hoc factum est quod fieri non debuit*. Ex indefinitis istis & generalibus dogmatibus inferimus, ad peccatum formale Augustino sufficere, quod voluntas liberè feratur in objectum injustum, malum, item quod fieri non debuit, id est, in se inordina-

tura